

**กสม. ขอให้รัฐบาลชะลอการเสนอขึ้นทะเบียนป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลก
ห่วงปัญหาสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยยังไม่ได้รับการแก้ไข**

ตามที่รัฐบาลจะนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเพื่อรับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ 44 ระหว่างวันที่ 16 – 31 กรกฎาคม 2564 นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี และประธานกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2564 เสนอให้รัฐบาลชะลอการเสนอขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติออกไปก่อน จนกว่าปัญหาสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยจะคลี่คลาย

หนังสือดังกล่าว ระบุว่า กสม. เห็นถึงคุณค่าของการขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม จากการติดตามพิจารณาเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชนกรณีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน รวมทั้งที่ได้เคยตรวจสอบกรณีดังกล่าว กสม. มีข้อเสนอเพื่อพิจารณาในประเด็นดังนี้

1. คณะกรรมการมรดกโลกขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้มีข้อกังวลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน ซึ่งในปัจจุบัน ยังปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหากรณีดังกล่าว อาทิ การได้แย่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิทธิในพื้นที่ดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอย

2. แม้ภาครัฐได้พยายามแก้ไขปัญหาโดยการจัดสรรพื้นที่ให้กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยที่ถูกย้ายออกจากพื้นที่ดั้งเดิมแล้ว แต่ในทางปฏิบัติกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยยังประสบปัญหาในการใช้ประโยชน์จากที่ดินที่ได้รับการจัดสรรอย่างจำกัด ไม่ครบถ้วน และสภาพดินไม่สามารถทำกินได้อย่างเพียงพอ ต่อมา เมื่อประมาณต้นปี 2564 กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยบางส่วนได้กลับเข้าไปทำกินและอยู่อาศัยในพื้นที่ดั้งเดิม ทำให้ถูกจับกุมและเกิดข้อขัดแย้ง กระทั่งได้มีการแก้ไขปัญหาตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 67/2564 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2564 และมีการตั้งคณะกรรมการ 5 ด้านขึ้นมาเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีผลการดำเนินการและข้อสรุปที่เป็นรูปธรรม ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงซึ่งถูกจับกุมกำลังถูกดำเนินคดีตามขั้นตอนของกฎหมาย

3. กสม. ขอเสนอให้รัฐบาลชะลอการเสนอขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติออกไปก่อน จนกว่าปัญหาดังกล่าวจะคลี่คลายและได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ทั้งนี้เมื่อปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมแล้ว กสม. พร้อมทั้งจะสนับสนุนการขึ้นทะเบียนกลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติต่อไป

“กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบางกลอยมีลักษณะเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งควรได้รับการคุ้มครองสิทธิในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของตน รวมทั้งมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามได้ให้การรับรองไว้” ประธาน กสม. กล่าว

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

13 กรกฎาคม 2564